

Beslutningsforslag nr. B 80. Fremsat den 13. januar 1987 af Ole Espersen (S), Korneliusen (S), Torben Lund (S), Lissa Mathiasen (S), Erik B. Smith (S) og Jimmy Stahr (S)

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod våbentransporter

Folketinget pålægger regeringen med henblik på vedtagelse til ikrafttræden 1. marts 1987 at fremsætte forslag til lov om forhåndsgodkendelse ved våbentransport og forbud mod våbentransport til krigsførende lande og konfliktområder.

Lovforslaget bør indeholde krav om Justitsministeriets godkendelse, før der foretages transport af:

1. våben og krigsmateriel samt dermed beslægtet materiel af enhver art,
2. ammunition af enhver art,
3. militære køretøjer og militært udstyr samt paramilitært politiudstyr,
4. reservedele til de under nr. 1-3 nævnte genstande, og
5. udstyr, komponenter og materiel, der anvendes til fremstilling eller vedligeholdelse af de under nr. 1-4 nævnte genstande.

Lovforslaget bør endvidere indeholde forbud mod transport af de under nr. 1-5

nævnte genstande

- a. til krigsførende lande,
- b. til konfliktområder og
- c. gennem landområder, lufrum og farvande, hvis der herved opstår fare for opbringelse af krigsførende, fare for udsættelse for krigsskade eller en faretruende situation, der kan sidestilles hermed.

Justitsministeriet udarbejder og reviderer efter forhandling med Udenrigsministeriet en liste over de under litra a, b og c nævnte områder.

Lovforslaget, hvis formål også er at sikre danske søfolks liv og helbred, bør endelig indeholde bestemmelser om, at pligten til at søge den nævnte forhåndsgodkendelse og forbudet mod den nævnte transport påhviler enhver, der er undergivet en dansk straffejurisdiktion og deltager eller medvirker i de nævnte handlinger.

Bemærkninger til forslaget

Efter § 6 i våbenloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 529 af 11. december 1985, er det forbudt uden tilladelse fra justitsministeren i hvert enkelt tilfælde at udføre:

- 1) våben af enhver art med undtagelse af jagtvåben,
- 2) ammunition med undtagelse af ammunition til jagtvåben,
- 3) materiel til land-, sø- eller luftkrig,
- 4) maskiner, instrumenter, apparater og andre produktionsmidler, der overvejende anvendes til fremstilling eller vedligeholdelse af våben, ammunition eller krigsmateriel, samt dele og tilbehør til sådanne produktionsmidler,
- 5) sprængstoffer, derunder krudt, samt råmateriale til fremstilling heraf.

Bestemmelsen i våbenloven er administreret således, at tilladelse kun gives, hvis det land, hvortil eksporten ønskes, ikke befinder sig i krig eller i et uroområde.

Baggrunden for våbenlovens bestemmelser er selvsagt, at man ikke fra dansk side ønsker at bidrage til krigsførendes forsyning med våben, hvorved bemærkes, at De Forenede Nationers pagt i princippet har gjort brug af krig til løsning af internationale konflikter ulovlig.

Imidlertid vil et dansk bidrag til våbenforsyninger i høj grad kunne bestå i transport af våben fra tredjelande til krigsområder. De samme reale grun-

de taler derfor for, at den form for dansk medvirken i samme omfang bør være forbudt som eksport fra Danmark. Især når henses til Danmarks store handelsflåde, vil et forbud alene mod egenproducerede våben kunne virke mindre rimeligt, hvis enhver medvirken til eksport af våben i øvrigt er tilladt.

Et sådant forbud vil i øvrigt falde i god tråd med danske bestræbelser inden for De Forenede Nationer med henblik på en begrænsning af fabrikation og handel med konventionelle våben.

For at kunne udvide transportforbuddet i overensstemmelse med den praksis, der gælder vedrørende tilladelse til eksport fra Danmark, bør transport imidlertid også forbydes til uroområder. For at undgå, at redere m.v. risikerer at stå over for tvivlsomme spørgsmål om, hvorvidt et område kan karakteriseres således, foreslås det, at regeringen kan beslutte en karakteristik af et sådan område i bekendtgørelsesform.

Der kan naturligvis være tilfælde, hvor det bør anses for helt legalt at transportere våben fra et udland til et andet. Der tænkes her på tilfælde, hvor et land, der er i en forsvarsalliance med Danmark, er krigsførende i overensstemmelse med Atlantpagtens bestemmelser. I så tilfælde bør loven ændres, eller man vil kunne overveje at indføre en hjemmel for regeringen til administrativt at give tilladelse til sådanne transporter.